

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vetere Clerico, Monacho, Clerico-Monacho, Libri Tres

Primus veterem habitum: Secundus conuictum ac disciplinam: Tertius honores ac priuilegia describit

De Clerici, Monachi Vetere Institvto. Liber Primvs - Distinctus in tres Partes. In quibus, praeter veterem eorum habitu[m], multa quoque inserta de veste veterum laicorum. Breuiterq[ue] explicata singulorum origo, & antiquitas.

Landmeter, Laurentius

Lovanii, 1626

Cap. VII. Rationes plures hîc adlegatæ Coronæ Clericalis, ac data satisfactio quibusdam dubitatiunculis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11007

20 DE VETERE CLERICORVM
tione priuarentur. Et in Actis S. Sebastia-
ni de Torquato mentiēte se Christianum,
dixit Tiburtius ad Iudicem Fabianū, *Credi-
disne, vir illustrissime, hunc Christianum, qui
in corporis sui lenocinio moliendo capitis sim-
brias admittit? qui tonsorem diligit? qui sca-
pulis molliter gētit? nunquam tales pestes
Christus dignatus est habere seruos suos. Sed
hæc parerga sunt, redeo ad comam Cleri-
corum. De quâ Anicetus Papa ex aucto-
ritate & institutione Apostolicâ statuit.
Ne Clerici eam nutriant, (intelligo more
muliebri) sed caput desuper in modum spha-
ræ radant. Et est recepta Catholicorum
sententia, Coronam Clericorum manare
ab Apostolico instituto.*

C A P V T VII.

*Rationes plures hic adlegata Corona Cleri-
calis, ac data satisfactio quibusdam dubi-
tatiunculis.*

*in Gem-
ma ani-
mæ. c.
194.*

RATIONES huius coronæ apud va-
rios variæ. Honorius Augustod. pri-
mam

mam adsignat, Christi decaluationē. Vult enim Christum ante crucifixionem decaluatum. idque veteri more; quia nimirum consueuerint veteres: Cruciariorum decaluarē: in huius supplicij memoriam, Clericos in modum coronæ caput tondēre. Itā ille. Sed nescio an certā fide. Quia apud Evangelistas qui sigillatim Christi passionem describere, nullum apparet huius decaluationis vestigium. Et Lipsius, eruditionis solidissimæ, & scriptionis accuratissimæ vir, in libro secundo de Cruce, referens quæ in Crucis supplicio affixionem antecedeant, non meminit nisi flagellationis & deductionis. Deductio comprehendebat duo, ludibrium & tormentum. Ludibrium in eo situm, quod crucem suam cruciarius ferre cogebatur: Tormentum, quia trahere, diuexare, & stimulis agere eum per viā solebant. Nulla hic mentio decaluationis. Itaque eius fides penes Honorium sit.

Probabilior ea opinio est, quæ docet, German. Ep. Cöst. in Theor. ver. Eccl. ideo Clericis in coronam tonderi, quia S. Petrus apud exteras nationes Euangelium

C 3

prædi-

22 DE VETERE CLERICORVM
prædicans ita tonsus fit. Sanè ignomi-
niæ causâ id fieri solitum, probant Acta
Ioannis Apostoli, quem in feruentis olei
dolum mittendum, Domitianus Im-
perator ad ignominiam totondit. Idem
ludibrium ab eodem Domitiano passus
est Apollonius Thyanæus, auctore Philo-
strato. Cyprianus quoque, testatur, dam-
natos ad metalla, semi tonderi consueuis-
se. Et Lucianus in Conuiu. describit Mo-
xionem *raso capite.*

Ep. 77.

Tertia ratio Coronæ Clericalis ad sig-
natur, iugis recordatio illius spineæ co-
ronæ, quam milites plectentes, capiti
Christi per ludibrium imposuerunt. Hanc
ob causam sanctum Petrum cæterosque
Apostolos fuisse tonsuratos, idque Eccle-
siæ faciendum tradidisse, auctor est Beda.

*De gest.
Angl. l.
5. c. 22.*

Si hîc obijcias tertiam & secundam ra-
tionem non satis cohærere, imò alteram
alterâ eneruari. Si enim Petrus cæterique
Apostoli in recordationem coronæ Do-
minicæ tonsurati; quomodo Petrus à Bar-
baris, Iohannes à Domitiano per ludi-
brium

brium attonsi? Deindè si hic ritus à memoriâ coronæ dominicæ, suæ institutionis sumpsit originem; quomodo subsistit ratio secunda, ita factitatum quia Petrus à Barbaris sic tonsus sit? Huic obiectioni oppono primò auctoritatem Illustrissimi Baronij, qui easdem rationes congerit. Deindè facile est dicere, non sic Apostolos caput sibi totondisse, vt rursus pili non succrescerent. Diceret ergo aliquis, probabili coniecturâ, in Petro & Iohanne, per pilorum succrescentiam coronæ vestigium abiisse. Quamuis contra ego opiner, ob apparens coronæ vestigui, Barbaros ansam sumpsisse, caput per ludibrium tondèdi, non forfice sed nouaculâ. hoc enim magis ignominiosum. Vnde Lucianus (vt iam dixi) Morionem describit, capite raso. Et in martyrum historijs plures leguntur ad turpitudinem rasi. quæriturque Optatus, Donatistas, Catholicis Sacerdotibus coronam rasisse, vt infra noto. Altera obiectionis pars, tantùm scrupulus est, cum constet
Eccle-

Ecclesiam in suis ritibus, plures rationes attendere, quarum vna principalior sit, cæteræ accessoriæ. Exemplum obuium est in ieiunio quadragesimali, cuius obseruationem ducit Ecclesia in sacro officio, & SS. Patres in suis sermonibus, ab exemplo Moyfis, Eliæ, Christi. Addentes præterea rationem moralem, vt quasi vitæ nostræ decimas per quadragesimæ abstinentiam, Deo consecremus. De quâ lege Bellar. de bonis oper. l. 2. c. 16. Sit ergò verum principaliorem coronæ Clericalis rationem sumi à Christi Spineâ: nihil tamen prohibet, illam, de Petro per ludibrium raso, huic fieri accessoriâ. quâ nimirum moneatur Clericus suam coronam honorare; cuius occasione Princeps Apostolorum ignominiosè habitus, gauisus est dignum se habitum pro nomine IESV, contumeliam pati.

Quarta sit, demonstratio regalis in Ecclesia Sacerdotij. Retulit eam Isidorus & Honorius, locis suprâ citatis. De regali hoc Sacerdotio fusè agit Illustrissimus Baro-

Baronius Annalium tomo primo. ex quo quædam breuiter subijcio, pluribus acturus infra lib. 3.

Ad annū
Christi
57. a. n. n.
13. usque
ad 72.

Christi sacerdotium fore secundum ordinem Melchisedech, qui fuit simul Rex & Sacerdos, olim Dauid prædixit, & Apostolus in Epistola ad Hebræos est fusiùs interpretatus. Cum igitur Christus Rex atque Sacerdos omne iudicium à Patre suscepit, plenissimam nimirum iudiciariam potestatem; eandem simul cum Sacerdotio iungens, instituit (secundum quod Apostolus Petrus scripsit) in Ecclesia

Pf. 109.
ad Hebr.
6. & 7.

Regale Sacerdotium. Verum non sic quidē est regale Sacerdotium constitutum, & Sacerdotibus iudiciaria per Christum potestas collata, vt politicum regnum voluerit esse sublatū. Quia vt dixit S. Chrysof.

Iuxta
Cæter &
aliorum
virorum
Doctores
interpretationē.
qui sibi
volunt
ab Apo-
stolo Ec-
clesia tri-
bus rega-
le Sacer-
dotium,
vt tamē
illud non
sit in
singulis,
sed in a-

Alij sunt termini regni, alij Sacerdotij: sed hoc illo maius est: neque enim ex auro aut gemmis estimari debet. Rex qua sunt in terra sortitus est: Sacerdotij ius à superius descēdit.

liquibus de Ecclesiā. Quomodo (inquit Salmeron in eum locum Petri) si quis dicat in rep. Romanā fuit consulatus & imperium: non quod in singulis quod nimis euident est; sed quod in aliquibus de illā repub. Vnde etiam Rib:ram ad cap. 1. Apocalip.

D

Regi

Regi corpora commissa sunt: Sacerdoti anima. Vnde post pauca. *Sacerdotis thronus in caelis est collocatus, de caelestibus negotijs pronuntiandi habet auctoritatem: cum Sacerdotium à Supernis descendat, eiusque vinculi animam contingat, atque ad caelos usque pervadat.* Ità Chrysof. Ad hæc ipsa respicit quod dixit Apostolus. *Arma nostra non sunt carnalia, sed potentia Deo. Potentia inquam, ad faciendum quod habet Psalmus, vindicta in nationibus. Ad alligandos Principes eorum in compedibus. Tales enim compedes (inquit August. in Psal. cit.) consolidat vobis Episcopi manus.*

Ad hanc igitur istius regalis Sacerdotij eminentiam indicandam, voluit Ecclesia Clericos tonsurâ coronari. Quæ quidem potestas primariò residet in Episcopis (aliter tamen in Episcopo Romano, aliter in alijs, vt infra visuri) in cæteris verò aut participatione, aut quâdam subordinatione. Hinc apparet, quàm indignè & viliter Clerici illi de suo statu sentiant, qui tonsuram, ordinis sui insigne, erubescunt.

De

Degenerantes à maiorum suorū religiosā magnanimitate: quibus corona sua in tantā erat æstimatione, vt si quis enixius ab eis sibi rogandum aliquid putaret, hoc faceret interpellando eos, per Coronam suam.

Vide S.
Aug ep.
147.

Addo quintam rationem. Vt nimirum Clericus capilli resectione profiteatur se transire in familiam Domini. Consueuisse enim veteres ei capillum offerre, quem in parentem aut patronum eligebant, exemplo est Constantinus Pogonates, qui (vt refert Anastasius in vita Benedicti secundi) eidem Benedicto misit mallones siue cirros capillorum Iustiniani & Heraclij filiorum suorū. Quid enim hoc symbolo significare voluerit, ex Paulo Diacono datur intelligi, qui scribit, Carolum Principem Francorum, Pipinum filium suum direxisset ad Luitprandum, vt eius iuxta morem, capillum susciperet: *qui eius casariam incidens, ei pater effectus est.* Pius ergo Imperator mittens Benedicto Papæ mallones capillorum filiorum suorū,

Lib. 6 v.
53 nonne
edit.

voluit testatum facere , desiderare se vt Pontifex filijs suis esset in peculiarem parentem.

Est aliud eiusdem rei exemplum apud eundem Anastasium in historicâ præfatione ad VIII. Synodum. Vbi referēs admirabile studium Regis Bulgarorum ergà Ecclesiam Romanam , scribit , quâdam die manu propriâ capillos apprehendisse , ac cunctis videntibus legatis S. A. tradidisse, dixisseque, *Omnes Principes, & cuncti Bulgarorum populi agnoscant ab hoc die me fore seruum, post Deum, B. Petri & eius Vicarij.* Præscindere igitur capillum signum fuit filialis obsequij: ac proinde Clericis congruentissimum; quibus ex officio propriū est in cultu Dei ministrare, & familiam eius peculiari ratione constituere , sicut Num. 3. scriptum est, *Eruntque Leuit & mei.* Ex hâc specialiori ad Dei cultum deputatione, originem trahit Clericorum exemptio à iugo sæcularis potestatis , dicente ipso Mat. 17. Christo Domino *liberi sunt filij.* De quâ pluribus infra. Denique, vt insinuat Al-
mala-

malarius, per circulum Coronæ, monetur De Eccl. off. l. 2. c. 5.
 Clericus, ambulare in simplicitate cordis
 sui, nihil fucatè, nihil dubliciter agere.

In seipso totus teres atque rotundus.

Ad hoc enim seruire circularem figuram,
 argumento est: quod S. Augustinus iam ci-
 tato Horatij versui, subijcit. *Nam neque
 in animo quidquam boni inuenis quod sibi ex
 omni parte consentiat quam virtutem: neque
 in planis figuris, quam circulum.*

C A P V T V I I I.

*Non fuisse veteribus in usurasuram. Et quid
 de veterum barbâ?*

MONET autem Bellarm. Veteribus l. 2. de Monach. c. 40.
 non fuisse in vsu rasuram, sed ton-
 suram. Euidens est ex testimonio Pædago-
 gi Christiani. *Pili (inquit) tondendi sunt,
 non nouacula, sed tonsorū forficibus.* Clem. 3. Ped. c. 11. Et Op-
 tatus lib. con. Parmen. arguit Donatistas
 quod Sacerdotibus Catholicis per vim
 caput raserint, *cum (inquit) multa sint
 exempla proposita, fieri non debere.* Et S.

D 3

Hieron.